

Fiskeri- og Kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

13.04.2011

Dato: 14. april 2011

Vår ref.:

Dykkar ref.: 200601881/CGR

Forslag til ny Hardangerfjord-forskrift - høringsinnspill

Viser til forslag til ny Hardangerfjord-forskrift med utsatt høringsfrist i dag 14. april 2011.

Vedlagt følger våre innspill til forskriften med vedlegg

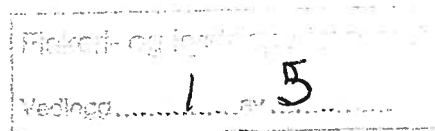
Med vennlig hilsen
Bremnes Seashore AS

Olav Svendsen
Administrerende direktør

Vedlegg:

- Forslag til ny Hardangerfjord-forskrift-høringsinnspill
- Presentasjon av beregnet effekt av soneforskrift (Vedlegg 1)
- Uttale Hardangerfjordforskrifta – Bømlo Kommune (Vedlegg 2)
- Høyringsuttale – Hardangerfjordforskrifta – Jondal Kommune (Vedlegg 3)
- Høyring – forslag til særskilte tiltak for akvakulturrelatert virksomhet i Hardangerfjorden – Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (Vedlegg 4)

Fiskeri- og Kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Bømlo 14. april 2011

Ref. 200601881/CGR

FORSLAG TIL NY HARDANGEFJORD-FORSKRIFT – HØRINGSINNSPILL

1. INNLEDNING

Vi viser til forslag vedrørende ny forskrift om særlige tiltak for akvakulturrelatert virksomhet i Hardangerfjorden og Langenuen – "Hardangerfjord-forskriften" som Fiskeri- og Kystdepartementet (FKD) har sendt ut på høring. Forslaget til ny forskrift kan få dramatiske konsekvenser for Bremnes Seashore AS (Bremnes), lokalt næringsliv og arbeidsplasser hvis den blir vedtatt slik den er foreslått.

Våre merknader bygger på det utsendte forslag til ny forskrift og de konsekvenser denne vil få hvis den blir vedtatt uten endringer eller tilpassninger og Bremnes ikke får erstatningslokaliteter. Reduksjonen for Bremnes er fra 16 til 6,25 konsesjoner i regionen, det vil si på 61%.

Hvis forskriften blir innført forventer vi at FKD vil følge opp uttalelser gitt fra representanter fra FKD om at forskriften kun skal "fryse" biomassenivået i regionen, og ikke medføre en reell reduksjon i produksjonsvolum, slik forslaget innebærer.

2. NÆRMERE OM BREMNES SEASHORE AS

Bremnes er et av Hordalands største havbruksselskap, med 20 matfiskkonsesjoner, 5 settefiskanlegg, slakteri og foredlingsfabrikk. Selskapet har virksomhet i totalt 9 ulike kommuner i Hordaland og Rogaland, og har i dag 220 ansatte i selskapet, hvorav 70 arbeider med foredling.

Bremnes er en lokal pioner innen havbruk i Hardangerfjordregionen, og var det første selskap som begynte med oppdrett i dette området. Selskapet har valgt å investere betydelige midler i produktutvikling, kvalitetsgodkjennelser og lokal bearbeidelse av laks, og er det selskap med størst bearbeidelsesgrad i regionen. Selskapet har siden 1993 gjennomført 21 FOU prosjekt i samarbeid med bla. Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd mv. og har selv investert Kr. 57,4 mill. i prosjektene.

Bremnes eies fremdeles av etterkommerne av stifteren av selskapet, Olav Svendsen, og selskapet eies således lokalt i Hordaland.

3. FORSLAGET TIL NY HARDANGEFJORD-FORSKRIFT – KONSEKVENSER FOR BREMNES OG LOKALT NÆRINGS LIV

Forslaget til ny forskrift med innføring av et "tak" på 50.000 tonn teoretisk beregnet volum som kan være i regionen til enhver tid. I 2009 ble det slaktet ca. 105.000 tonn med laks og ørret i Hardangerfjorden og Langenuen. I 2010 ble det slaktet ca. 72.000 tonn. Årsaken til reduksjonen på 33.000 tonn (ca. 30 %) fra 2009 til 2010 er næringens egen tilpassning til allerede innførte tiltak.

Hvis forskriften blir innført slik det er foreslått, vil dette medføre at Bremnes vil få en reduksjon i årlig produksjon i regionen med mer enn 60%, jfr. punkt 1 over, og som en direkte konsekvens av

denne reduksjonen i volum vil Bremnes få store problemer med å kunne opprettholde lokal bearbeidelse av laks.

Lokal bearbeidelse av laks er meget kostnadskrevende i forhold til maskiner, logistikk, lønninger, transport mv. og en er fullstendig avhengig av et stort og stabilt volum av laks av beste kvalitet for å kunne opprettholde bearbeidelse. En reduksjon i volum med 60% vil medføre at det ikke er regningssvarende å opprettholde lokal bearbeidelse.

Bremnes har sammen med Tine utviklet Norges eneste merkevare på fisk, Salma, <http://www.salma.no>, som har oppnådd en rekke nasjonale og internasjonale priser. Salma laksen markedsføres med at det maksimalt tar fire timer fra den svømmer i sjøen til den er ferdig vakumpakket. Det er følgelig ikke mulig for Bremnes å erstatte et eventuelt bortfall av produksjonsvolum i Hardanger med fisk produsert i andre områder i Norge for å kunne fortsette produksjon av Salma laks på Bømlo som i dag.

Selskapet har 70 ansatte som er tilknyttet foredlingsvirksomheten til selskapet, og har for 2011 et investeringsbudsjett tilknyttet pakkeri og foredling på kr. 85 mill, herunder etablering av en ny bearbeidelseslinje. En slik utvidelse forutsetter en stabil og langsiktig tilgang av råstoff i høy kvalitet, og vil kunne medføre direkte etablering av 30 nye lokale arbeidsplasser.

Hvis forskriften blir innført slik den er foreslått, jfr. pkt 1 annet avsnitt, vil Bremnes i stedet for å øke antall ansatte, mest sannsynlig måtte utvikle sin foredlingsfabrikk i Øklandsvågen. I tillegg til høyst sannsynlig å måtte utvikle foredlingsfabrikken, må Bremnes tilpasse sin øvrige virksomhet til den reduserte mulighet for produksjon i regionen.

Selskapet må også redusere antatt sjøanlegg i området fra 21 i dag til 15, hvilket kan medføre ytterligere tap av 12 arbeidsplasser. Avvikling av 6 lokaliteter medfører også tapte investeringer for selskapet med ca kr. 60 mill.

Hvis forskriften blir innført kan den medføre et tap av 110 distriktsarbeidsplasser pluss tap av 30 planlagte arbeidsplasser bare for Bremnes sitt vedkommende.

I tillegg kommer ringvirkningene for alle lokale underleverandører som leverer tjenester til vår virksomhet og våre ansatte. Selskapet har i gjennomsnitt de siste fire år foretatt årlige innkjøp/investert for kr. 374 mill. utenom innkjøp av fiskefor. En vesentlig del av dette knytter seg til lokale innkjøp/investeringer.

Vi kan i denne forbindelse nevne at Bremnes for 2011 har et investeringsbudsjett på totalt kr.150 mill. i utstyr, anlegg mv. Hvis forskriften blir innført må selskapet revurdere alle sine planlagte og fremtidige investeringer i regionen.

I tillegg til tap av arbeidsplasser vil også en slik reduksjon medføre tap av kompetanse, hvilket vil gjøre det vanskeligere for aktørene å reetablere seg i regionen hvis forskriften en gang i fremtiden blir opphevet.

4. BEHOV FOR NY FORSKRIFT? – OMFANG AV PRODUKSJON I REGIONEN

Det fremgår av høringsbrevet samt etterfølgende uttalelser fra representanter fra FKD at hovedformålet med den nye forskriften er å begrense maksimal biomasse i regionen til 50.000 tonn, og at denne begrensningen skal være en "frys" av situasjonen.

Bakgrunnen for grensen på 50.000 tonn er i følge høringsbrevet at det i 2008 ikke på noe tidspunkt stod mer enn 48 357 000 tonn biomasse i Hardangerfjorden, Langenuen er ikke inkludert i dette volumet. Volumet for 2010 er anslått til 52 800 tonn, også her uten å inkludere produksjon i Langenuen.

Som angitt over er det 12 konsesjoner i Langenuen med en samlet MTB på 9.360 tonn. Skal FKD sin uttalte målsetning om å oppnå en "frys" av situasjonen nås, må følgelig enten biomassetaket heves, eller Langenuen tas ut av beregningsgrunnlaget.

Etter vår vurdering, jfr. vedlagte beregning, bygger begrunnelsen til FKD også på en vesentlig svakhet, ved at FKD ikke har evaluert og hensyntatt den faktiske virkning av innføring av soneinndeling i regionen.

I 2010 ble Soneforskriften innført, hvor det ble innført kun 3 soner med utsett vår oddetall, høst oddetall og vår partall.

En direkte konsekvens at det ikke ble innført en fjerde sone, høst oddetall, er at oppdretterne ikke kan utnytte sin totale lovlige produksjonskapasitet.

Som det fremgår av bilag 1, side 6 vil produksjonen i hele regionen, uten den nye Hardangerfjordforskriften, maksimalt nå en samlet stående biomasse på ca. 55.000 tonn.

Hvis en unntar Langenuen fra den nye forskriften, vil produksjonen som følge av Soneforskriften ikke nå biomassetaket.

Hvis Hardangerfjordforskriften blir innført som foreslått, vil denne i kombinasjon med soneinndelingen medføre at maksimal biomasse i regionen bli ca 30.000 tonn, jfr. bilag 1 side 8.

Etter vår vurdering må FKD hensynta virkningen av soneinndelingen når en evaluerer om det skal innføres en ny forskrift, samt innholdet i forskriften. Som det fremgår over, samt av vedlagt bilag, vil det være av vesentlig betydning å hensynta soneforskriftens konsekvenser for produksjonsvolumet i regionen.

5. NÆRMERE OM FORSLAGET OG MULIGE KONSEKVENSER – ENDRINGER

Bremnes ønsker at Hardangerfjorden blir regulert og forvaltet på en mest mulig optimal måte slik at en sikrer fjordområdes bæreevne, samt at luseproblemene løses mest mulig optimalt. Vi som produsent av matfisk er naturlig nok veldig opptatt av at vår fisk har en oppvekst i et så godt fiskehelsemessig miljø som mulig.

Vi er også fullt ut innforstått med at vår virksomhet skal medføre minst mulig miljømessige ulemper både for fjorden som sådan, samt for villaks og sjøørret, og vi arbeider kontinuerlig for å bidra til at vår miljøpåvirkning blir minst mulig.

Vår motstand mot forslaget til ny forskrift er derfor ikke begrunnet i et ønske om frislipp i forhold til produksjonsmessig regulering i regionen, men etter vår vurdering vil ulempene med den nye forskriften være betydelige og uavklarte, samt at innføring av en ny forskrift vil medføre at det blir vanskelig å evaluere virkningen av de tiltak som allerede er iverksatt for regionen.

5.1 Eksisterende regulering/tiltak

Det er de siste tre år innført 3 nye regionale forskrifter som omfatter Hardangerfjordregionen, og de nye forskriftene har vært utarbeidet i samråd med næringsaktørene. Den nye reguleringen har hatt som hovedformål å sikre best mulige forhold for å bekjempe lakselus og sykdom i regionen samt å ivareta villaksinteressene.

I tillegg til allerede innførte tiltak arbeider Mattilsynet med forslag til soneinndeling i Rogaland og Nordhordland, hvilket vil få direkte betydning både for lokale aktører men også for en rekke oppdrettere med produksjon i Hardangerregionen.

Den 10. februar 2011 sendte FKD rapporten: *Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen – areal til bøgjær* (Gullestadrapporten) ut på høring, med høringsfrist 1. august 2011.

Gullestadrapporten inneholder som kjent en rekke forslag til ny forvaltning for hele havbruksnæringen, hvor også Hardangerregionen vil bli omfattet hvis noen av de foreslåtte tiltak blir gjennomført.

Etter vår vurdering bør alle aktører, inkludert offentlige myndigheter, avvente virkningen av de tiltak som er innført, før en eventuelt innfører nye reguleringer med så dramatiske konsekvenser som de som følger av det fremsatte forslag til ny forskrift.

I tillegg bør FKD, som øverste fagorgan innen havbruksforvaltning, foreta en overordnet vurdering av alle innførte samt foreslåtte tiltak, for å sikre at en ikke innfører nye reguleringer uten at en vurderer disse i forhold til mer overordnede vurderinger og tiltak. Som angitt i punkt 4 over, vil en de facto oppnå en tilnærmet fryssituasjon i Hardangerfjordregionen som følge av Soneforskriften, og det foreligger følgelig ingen umiddelbare behov for å hasteinnføre en ny forskrift som evt. kun blir en midlertidig løsning frem til FKD har evaluert Gullestadrapporten og de høringsinnspill som kommer.

Vi vil derfor sterkt anbefale FKD uansett å avvente innføring av forskriften til etter utløpet av høringsfristen for Gullestadrapporten, samt etter utløpet av høringsfristen for fremtidige forslag til nye soneforskrifter for Rogaland og Nordhordland.

Det er også viktig for SKD hensynta at vår produksjon planlegges i toårssykluser, hvilket medfører at en ikke kan evaluere resultatet av allerede innførte tiltak før tidligst i 2012- 2013.

Det påpekes i denne forbindelse at risikoen for eventuelle uønskede negative konsekvenser for villaksen mv. er ivaretatt løpende, da offentlige myndigheter har omfattende virkemidler til å kreve iversatt tiltak ved for eksempel konstatering av luseproblem over angitte maksimumsgrenser mv.

Ved å innføre et nytt tiltak før en har fått anledning til å vurdere om allerede innførte tiltak gir ønsket virkning, vil en ikke få et forsvarlig vitenskaplig grunnlag for å avklare hvilke tiltak som medfører ønsket virkning. I forhold til eventuelle reguleringer i andre regioner i Norge vil det for alle aktører være av stor betydning å ha kunnskap om hvilke tiltak som gir optimal virkning i forhold til miljøgevinst, sikre gode vilkår for villaks og sjørett, samt gi oss som lokal næringsaktør forutberegnelighet og rimelige rammevilkår.

5.2 Konsekvensutredning

Etter vår vurdering er det også uforsvarlig å innføre en forskrift med slike drastiske konsekvenser uten at en først grundig vurderer konsekvensen av forskriften for samtlige aktører, inkludert lokalt næringsliv, ansatte, mv. Som angitt over har FKD ikke hensyntatt den faktiske betydning for produksjonsvolumet som følger av soneforskriften, hvilket også må omfattes av en konsekvensutredning,

Manglende konsekvensutredning vil etter vår vurdering være i strid med Utredningsinstruksen.

Den reduksjon som foreslås innført i Hardangerfjorden + Langenuen, hvis forskriften opprettholdes som foreslått, kan neppe få plass i andre regioner, eventuelt vil en slik flytting medføre betydelig økt belastning på de regioner som eventuelt må overta hele eller deler av produksjonen fra Hardangerfjordregionen. Det er derfor nærliggende å anta at den produksjon som fra 2014 tas ut av fjordsystemet vil for fremtiden måtte ansees som hel eller delvis tapt produksjon.

Hvis forskriften blir innført uten konsekvensutredning, vil dette kunne medføre at forskriften i ettertid blir kjent ugyldig, med et påfølgende erstatningsansvar for staten.

En tilpassning til forskriften slik den nå er foreslått vil medføre at vi må avskrive omfattende investeringer, pådra oss betydelige kostnader knyttet til avvikling av de deler av vår virksomhet

som blir rammet, samt kostnader til eventuelle nyetableringer i andre regioner. Vi vil undersøke nærmere om vi kan kreve kompensasjon for disse kostnadene og de tap vi blir påført hvis forskriften blir innført.

5.3 Inkludering av Langenuen

Det fremkommer av høringsbrevet at en også foreslår å inkludere Langenuen til Selbjørnsfjorden, hvilket medfører, i følge FKD, at ytterligere 6 lokaliteter blir rammet.

Så vidt vi er kjent med, er det 12 konsesjoner med 6 lokaliteter i Langenuen som rammes, og ikke kun 6 lokaliteter som FKD har lagt til grunn for sitt forslag.

Etter vår vurdering foreligger det ikke forsvarlig saksbehandling i forhold til å eventuelt inkludere Langenuen. Vi viser i den forbindelse til at FKD ikke ser ut til å ha foretatt en reell vurdering av hvilke selskap som blir rammet av utvidelsen, forholdet til innførte soneinndelinger, antall konsesjoner som rammes mv. samt at forslaget innebærer facto en redusert biomasse for Hardangerfjordregionen uten at dette medfører tilsvarende økning i biomassetaket.

5.4 Beregning av biomassetak

Det fremgår av høringsbrevet at det skal foretas en beregning av biomassen pr. 1. januar 2013, og at denne beregningen skal legges til grunn for beslutningen om det skal innføres reduserende tiltak. Slik vi oppfatter høringsbrevet medfører dette at en skal legge til grunn en beregnet eller teoretisk biomasse, og ikke den faktiske biomasse som er og kommer til å være i sjøen.

Ut fra de uttalelser som er gitt av representanter fra FKD, antar vi at FKD vil endre forskriftsforslaget, slik at en kan oppnå den uttalte målsetning om å få til en fryssituasjon, hvor det faktiske maksimale omfang av biomasse i regionen ikke overstiger 50.000 tonn.

En omlegging til faktisk biomasse medfører etter vår vurdering ingen større kontrollmessige utfordringer, da det enkelte selskap også i dag må månedlig innrapportere omfanget av sin biomasse i sjø.

6. KONKURRANSEMESSIGE FØLGER AV FORSKRIFTEN

6.1 Små aktører – store aktører

Det fremkommer av høringsbrevet at FKD foreslår at reduksjonen i produksjonsvolum gjennomføres ved at den enkelte virksomhet får skjermet 3 tillatelser, og at tillatelser ut over dette kun kan utnyttes 25%.

Etter vår vurdering er det fremsatte forslag meget uheldig av flere grunner.

For det første kan det se ut til at FKD setter likhetstegn mellom hvor mange tillatelser et havbruksselskap har i Hardangerregionen og størrelsen på aktøren. Dette er selvsagt ikke riktig, da også store nasjonale aktører med virksomhet både utenfor og innenfor Hardangerregionen blir omfattet av inndelingen mellom store og små, hvor antallet lokaliteter i Hardanger i henhold til forskriftsforslaget alene skal avgjøre om aktøren er liten eller stor.

Forslaget til forskrift hensyntar heller ikke hvorvidt en aktør driver sin virksomhet via et eller flere selskap i samme konsern, hvilket medfører blant annet at en aktør med et betydelig antall

tillatelser på konsernivå, defineres som "mindre aktør" som følge av at en har organisert konsernet med flere heleide datterselskap, jfr. nedenfor.

Forslaget innebærer også en direkte konkurransevidning mellom selskap i regionen. Av en beregnet reduksjon på volum tilsvarende 40 konsesjoner, vil 3 aktører, inkludert Bremnes, få en reduksjon tilsvarende 30 konsesjoner.

Vi kan ikke se at det finnes forsvarlige grunner til at vi som stor lokal aktør skal ta tilnærmet hele belastningen med det foreslåtte tiltak, og vi kan ikke se at det finnes noen fyllestgjørende grunner til hvorfor norske myndigheter skal iverksette tiltak som griper direkte inn i konkurranseforholdet mellom ulike aktører innen samme bransje.

I tillegg til å være direkte konkurransevidende i forholdet mellom de ulike produsenter, vil forslaget også kunne få direkte negative konsekvenser for satsning på mer bearbeidelse av fiskeprodukter i Norge.

Grunnet de store kostnader som er forbundet med å etablere lokal bearbeidelse av oppdrettsfisk i Norge, er det kun større virksomheter som har nødvendige økonomiske, menneskelige og andre ressurser for å kunne etablere, opprettholde og utvide slik produksjon. Bremnes har som angitt over brukt betydelige midler for etablering og utvikling av egen bearbeidelse lokalt, og denne del av vår virksomhet har frem til nå vært et underskuddsforetak.

6.2 Valg av organisasjonsmodell – tilfeldig fordel/ulempe

Forslaget til reduksjonsbestemmelser medfører ikke bare en konkurransevidning mellom ulike aktører, men også mellom de ulike aktører basert på hvordan de enkelte selskapsgrupper er organisert.

Som angitt over er det foreslått at den enkelte virksomhet skal få beholde 3 fulle konsesjoner. Det er videre angitt at det er selskapsstrukturen slik den var 15. februar 2011 som skal legges til grunn, dette for å unngå at noen gjør tilpassninger for å komme i en gunstigere posisjon.

Etter vår vurdering gir også denne delen av forslaget tilfeldige og konkurransevidende utslag.

Vi har valgt å organisere all vår oppdrettsvirksomhet i et selskap, da dette etter vår vurdering fremstår som mest ryddig og oversiktlig, og dette vil medføre, hvis forskriften blir vedtatt som foreslått, at vi får kun skjermet 3 tillatelser.

Andre aktører har valgt en konsernmodell, hvilket medfører at de får skjermet 3 tillatelser pr. selskap i konsernet, og således kommer betydelig bedre ut enn Bremnes. Som eksempel kan nevnes at en annen aktør, med samme antall tillatelser i regionen som Bremnes, får skjermet 13 tillatelser mens Bremnes får skjermet 3. Årsaken til dette er utelukkende en konsekvens av juridisk organisering i konsern i stedet for ett selskap.

For å vise hvor tilfeldig dette forslaget rammer, så fusjonerte Bremnes inn Espevær Fiskeoppdrett i Bremnes fra 31.12.10. Espevær Fiskeoppdrett hadde 2 konsesjoner, så dette fører til at Bremnes "taper" 1,5 konsesjoner i regionen på grunn av fusjonen ble gjennomført 45 dager før fristen som er foreslått i utkastet til forskrift.

Hvis forskriften blir vedtatt slik den er foreslått, medfører dette at de aktører som er organisert via flere selskap oppnår en helt tilfeldig fordel i forhold til andre aktører. Vi kan ikke se at det foreligger noen sakslige argumenter for at det offentlige skal gi en forskrift et slikt tilfeldig utslag som for oss omfatter betydelige verdier.

6.3 Nye aktører – etablerte aktører

Vi finner også grunn til å påpeke at de ulike aktører i regionen har til dels betydelig ulik tilhørighet og driftsperioder i regionen. Som kjent er oppdrettsvirksomhet fullt ut gjennomregulert, hvor det er offentlige myndigheter via tildeling av konsesjoner og lokaliteter som bestemmer hvor mange og hvor mye som kan produseres både nasjonalt og regionalt, og hvor produksjonen skal finne sted.

En av årsakene til den betydelige vekst som har funnet sted i Hardangefjordregionen de siste år, er at stadig flere selskap har fått godkjente lokaliteter i regionen. I 2005 ble det innført en ny forskrift, Tildelingsforskriften, som medførte at en kunne registrere et konsesjonsnummer på inntil 4 lokaliteter og inntil seks lokaliteter dersom en organiserte driften i konsern. Som en konsekvens av Tildelingsforskriften kunne en flytte et konsesjonsnummer fra en kommune til en annen kommune, hvilket medførte at en rekke konsesjoner ble tilknyttet lokaliteter innenfor Hardangerfjordområdet. I dag er omtrent 35% av alle konsesjoner som er tilknyttet lokaliteter i Hardangerfjordområdet konsesjoner som er kommet til etter Tildelingsforskriften ble innført i 2005.

Økningen i volumet som FKD nå ønsker å redusere er følgelig et resultat av at myndighetene selv de siste år har gitt tillatelse til stadig nye lokaliteter og aktører i regionen, og en kan følgelig oppnå volumreduksjonen ved å reversere de tildelinger som ble gjennomført etter 2005.

Etter vår vurdering er det uansett et relevant vurderingstema om et redusert volum skal ramme alle aktørene i regionen, eller om det er riktig å vurdere også andre moment som for eksempel lokal verdiskapning, lokal tilknytning, lokalt eierskap, samt hvor lenge den aktuelle aktør har hatt sin virksomhet i regionen.

Bremnes er den aktøren i regionen som har lengst fartstid og som bruker desidert mest midler på å skape samt opprettholde lokale arbeidsplasser, samt lokale underleverandører. Etter vår vurdering bør dette vektlegges i forhold til hvem som eventuelt skal være de største byrder i forhold til innføring av et eventuelt produksjonstak for regionen. For nye aktører som var kjent med allerede eksisterende aktører og deres virksomhet når de søkte og fikk tildelt lokaliteter, vil det også være mindre byrdefullt og å evt. måtte flytte ut igjen hvis regionen ikke har bæreevne til samtlige aktører.

6.4 Forslag til endring av forskriften

Som angitt over er det vårt primære innspill at innføring av en eventuell ny forskrift med et biomassetak utsettes til en har gjennomført en konsekvensutredning, samt fått anledning til å evaluere de allerede innførte tiltak for å bedre lusesituasjonen mv.

I tillegg bør FKD avvente innføring av ny forskrift frem til FKD har evaluert Gullestadrapporten med tilhørende høringsinnspill, samt forslag til ny soneinndeling i Rogaland og Nordhordland.

For næringen er det av vesentlig betydning at en har forutberegnelighet for sin virksomhet. De allerede innførte endringer har medført betydelige utfordringer for næringen og de enkelte aktører, og det er også veldig vanskelig å tilpasse sin virksomhet til en ny regulering uten å vite hva som blir resultatet av Mattilsynets arbeid med soner for Rogaland og Nordhordland, samt hvordan de forslag som fremkommer i Gullestadrapporten blir fulgt opp.

En forsvarlig behandling av oss som aktør og våre ansatte, underleverandører og andre tilsier at FKD foretar en overordnet vurdering før en iverksetter eventuelle nye tiltak.

Vi vil derfor sterkt anbefale FKD uansett å avvente gjennomgang og eventuelt innføring av forskriften til etter utløpet av høringsfristen for Gullestadrapporten, samt etter utløpet av høringsfristen for fremtidige forslag til nye soneforskrifter for Rogaland og Sgn og Fjordane.

Hvis FKD ikke deler vår vurdering, men fastholder at det skal innføres en ny forskrift med biomassetak, bør forskriften endres slik at en ikke får uheldige konkurransemessige konsekvenser, samt sikrer aktører som driver utstrakt bearbeidelse nødvendig forutberegnelighet og kritisk masse fisk til bearbeidelse.

Vi vil også foreslå at forskriften skal evalueres løpende og endres/oppføre hvis en oppnår de angitte formål, samt at den av hensyn til forutberegnelighet for næringen tidsbegrenses. Vi har ved vårt forslag til tidsperiode benyttet samme tidsperiode som Havforskningsinstituttet foreslår i sin rapport fra 2010 vedrørende strakstiltak for Hardangerfjordbassenget.

Vi vil i denne forbindelse konkret foreslå følgende endringer:

Forskriften § 3, inkludert vedlegg 1, endres slik at Langenuen ikke medtas.

Forskriften § 6, inkludert vedlegg 2 og 3 til forskriften endres, slik at det presiseres at biomassetaket på 50.000 tonn skal omfatte faktisk biomasse og ikke teoretisk, og at biomassetaket skal være en øvre grense for mye biomasse det kan være i regionen til enhver tid.

Det foreslås videre at vedlegg 2 og 3 til § 6 endres slik at FKD ved fastsettelse av hvilke tillatelser som skal være angitt i bilag 2 eller 3 legger til grunn en konsernvurdering og ikke enkeltsekskap, slik at en unngår en uheldig og antatt utilsiktet fordel basert på juridisk organisering.

Subsidiært, for det tilfelle at FKD ikke tar ut Langenuen, endres vedlegg 2 og 3 til § 6 slik at de tillatelser som var i regionen før 2005 kan utnyttes fullt ut, og tillatelser med tildelte lokaliteter i regionen gitt etter 2005 ikke kan utnyttes fullt ut.

Alternativt foretar FKD en vurdering av hvilke selskap/konsern som bidrar til lokal bearbeidelse og lokale arbeidsplasser, og foretar en fordeling av hvilke konsesjoner som skal kunne benyttes fullt ut og hvilke som får en redusert utnyttelse, slik at selskap med høy grad av lokal bearbeidelse og mange lokale arbeidsplasser beholder full utnyttelse av sine konsesjoner.

Hvis FKD fastholder at Langenuen skal medtas, og en ikke følger våre forslag angitt over, vil vi foreslå at ca. 10 konsesjoner flyttes ut av regionen. Ved å la alle beholde inntil 14 konsesjoner på konsernnivå fullt ut, vil en oppnå den ønskede reduksjon. Alternativt kan reduksjonen gjennomføres ved at de fire største aktørene i regionen tar en samlet reduksjon på 6-8 konsesjoner, og de små aktørene tar de resterende. Som angitt i punkt 4 vil soneinndelingen medføre en reduksjon ned mot 54.000 tonn, og en eventuell ytterligere reduksjon til maksimalt 50.000 tonn kan oppnås ved å flytte ut konsesjoner som foreslått.

Forskriften § 13 angir at ikrafttredelse blir 1. januar 2015, og opphører den 1. januar 2020.

Det innføres en ny bestemmelse som angir klare og forutberegnelige evalueringskriterier for når forskriften eventuelt skal tilpasses eller oppheves.

Med vennlig hilsen

Bremnes Seashore AS

Vedlegg 1.

og kystdepartementet

2 5

Produksjon i Hardangerfjordområdet/Langenuen

Beregnet effekt av Soneforskrift

11.4.2011

Geir Magne Knutsen

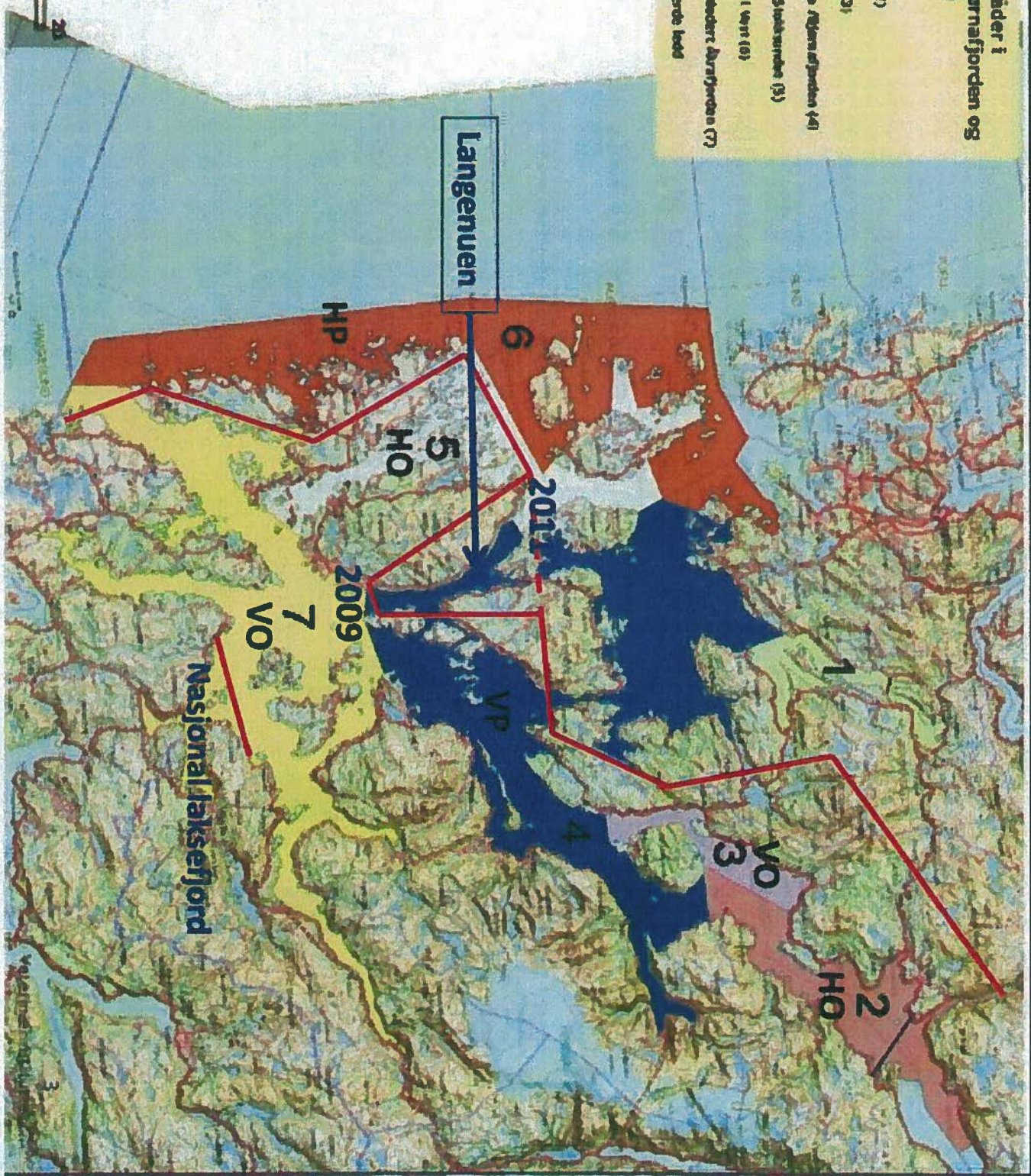
Bremnes Seashore AS

Soneforskrift

- Innført i 2010.
- Omfatter Sunnhordland, Bjørnefjorden og Hardangerfjorden
- Første sone som brakkelegges er Sunnhordland med felles brakkelegging i mars 2011.
- Omfatter 113 konsesjoner i Hardangerfjordområdet/Langenuen
- Tre type utsettsoner med følgende fiskegenerasjoner: Vår-oddetall, Høst-oddetall og Vår-partall

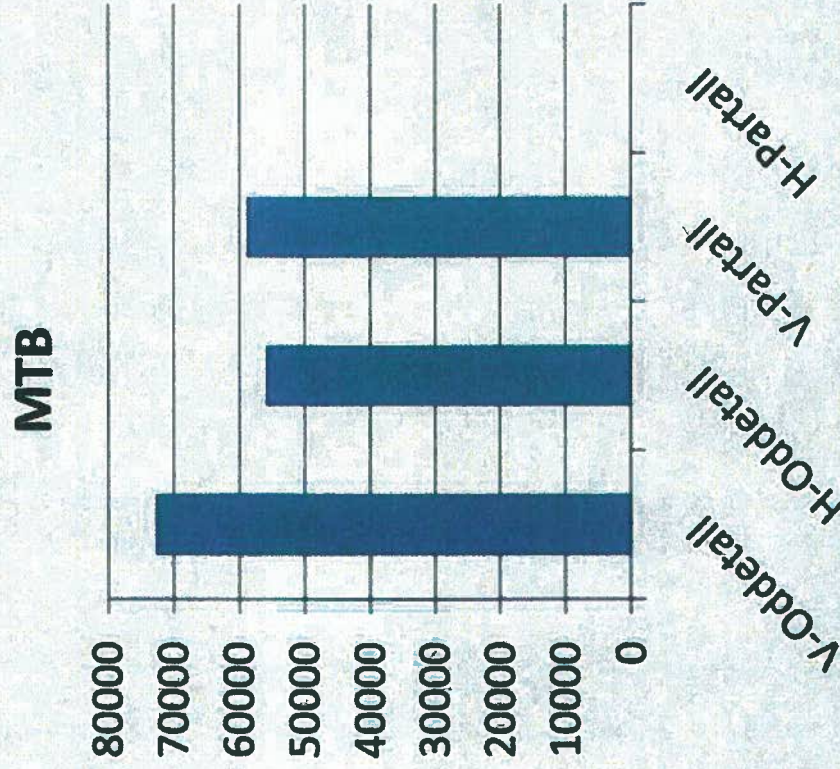
Brakkelegingsområder i Sunnhordland, Bjørnafjorden og Hardangerfjorden

- Fesjofos (1)
- Hardanger øst (2)
- Hardanger vest (3)
- Hardanger Midre, Bjørnafjorden (4)
- Austsvell Øst og Stubbsundet (5)
- Berntø og Austsvell Vest (6)
- Sunnhordland vestre, Åsrafjorden (7)
- Grense 31° 51' Østde bredde

Sum MTB lokaliteter

- MTB (maks tillatt biomasse)
- Fordeling av lokalitets-MTB i de ulike sonetypene.
- Her er lokalitets-MTB for hver utsettsone summert opp. (Kilde: Fiskeridirektoratet)

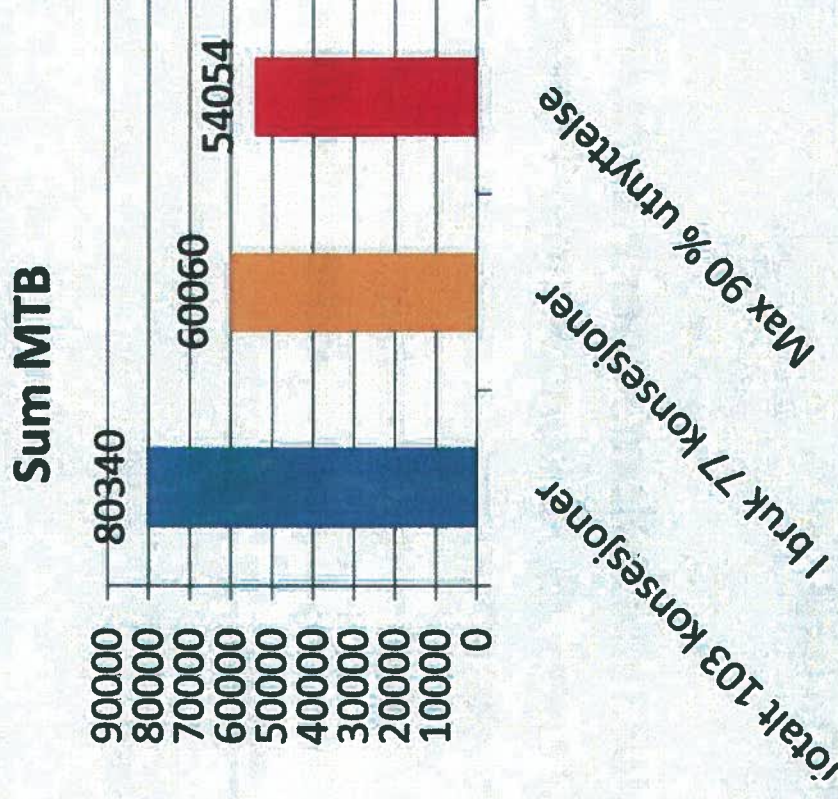
Soneprinsipp

- Dersom konsesjonene var likt fordelt mellom sonene burde de 103 konsesjonene være fordelt med 25,75 konsesjoner i hver sonetype for å maksimere produksjonen.
- Men i Hardangerfjordområdet/Langenuen mangler sone for Høst-partall-generasjonen. Denne må da produseres utenfor Hardangerfjordområdet/Langenuen.

Effekt av soneforskrift

- Sum registrerte konsesjoner i Hardangerfjordområdet + Langenuen = 103 konsesjoner
- Reduksjon i antall konsesjoner som kan benyttes som følge av kun 3 soner = 26 (1/4 av registrerte konsesjoner)
- Max konsesjoner som kan benyttes = 77 (3/4 av registrerte konsesjoner)
- Antatt max 90 % utnyttelse av konsesjonene på grunn av kun 3 soner i området og dermed vil det være både stor og liten fisk i området hele tiden.

- = **Max 54054 tonn i området.**

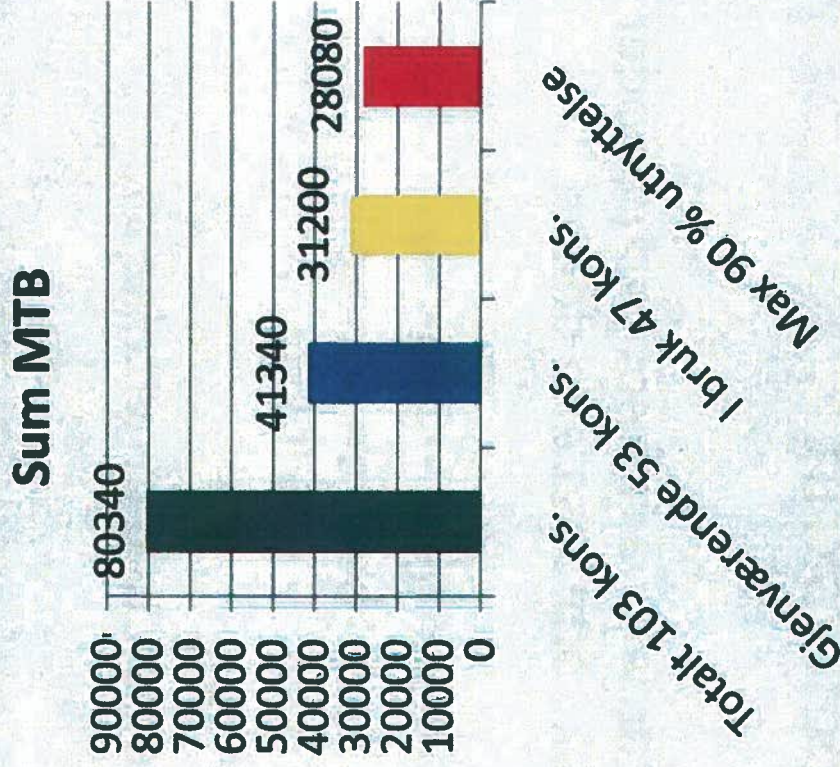

Virkning soneforskrift

- Produksjonen er ikke optimalt fordelt på fire soner. I perioder kan det derfor være noe mer fisk i området enn denne beregningen viser.
- Men en har også den motsatte effekt fordi mange av opprettselskapene er representert i bare en sone eller to soner. De har derfor en større andel av produksjonen utenfor Hardangerfjordområdet/Langenuen.
- Det er også sannsynlig at gjennomsnittlig utnyttelse av konsesjonene er mindre enn 90 %.
- Soneforskriften vil derfor medføre at produksjonen i Hardangerfjordområdet/ Langenuen neppe overstiger 55 000 tonn.

Effekt av soneforskrift og ny Hardangerfjordforskrift

- Sum registrerte konsesjoner i Hardangerfjordområdet + Langenuen = 103 konsesjoner
- Konsesjoner i bruk etter innføring av myndighetenes Hardangerfjordforskrift (skjerming 3 konsesjoner pr. selskap + 25 % av resten = 103-50=53 konsesjoner)
- Reduksjon i antall konsesjoner som kan benyttes som følge av Soneforskriften med 3 soner = 13 (1/4 av registrerte konsesjoner)
- Dvs. Max i bruk 53-13=40 konsesjoner (3/4 av registrerte konsesjoner)
- Max 90 % utnyttelse av konsesjonene på grunn av at det er 3 ulike soner i området og dermed vil det være både stor og liten fisk i området hele tiden.
- = **Max 28080 tonn i området.**

Oppsummering

- Forslag til Hardangerfjordforskrift i kombinasjon med Soneforskriften vil medføre at den stående biomasse i området vil bli i størrelsesorden 30 000 tonn.
- Forslaget til forskrift sikrer ikke en "frys" av produksjonsvolum
- Biomassetaket kan oppnås uten innføring av Hardangerfjordforskriften
- Det medfører en stor nedgang i produksjonen i Hardangerfjordområdet/Langenuen.

BØMLO KOMMUNE

Vår saksbehandlar:
Sverre Olav Svarstad

Direkte telefonnr.:
53 42 30 52

Vår dato: 3
15.03.2011
Dykkar dato:

Vår referanse: 5
2011/395-6345556/2011
Dykkar referanse:

Vedlegg 2

• DET KONGELEGE FISKERI - OG KYSTDEPARTEMENT
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

UTTALE HARDANGERFJORDFORSKRIFTA

Dette er ein uttale knytt opp til Bremnes Seashore AS og konsekvensar for denne verksemda relatert til utkast til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert verksemd i Hardangerfjorden.

Bremnes Seashore AS er ei verksemd lokalisert i Bømlo kommune med om lag 220 tilsette, og planar for framleis auke i tal på tilsette. Verksemda er eit resultat av gründerarbeid frå 1960 , og har investert store summar i forskning og utvikling, og har alle aktuelle kvalitetsgodkjenningar.

Selskapet har utvikla den einaste merkevara på fisk i Norge, nemlig Salma – laksen. Selskapet har satsa stort på bearbeiding, noko som ikkje minst fiskeriministeren snakkar varmt om gjennom mellom anna følgjande uttale : ” Vi må auke verdiskapinga på laksen med å bearbeide den ”. Selskapet har investert store summar for å kunne realisere dette.

Sjølvsagt betyr verksemda mykje for Bømlo kommune. Ikkje berre når det gjeld arbeidsplassar og skatteinntekter, men like mykje for omdømme til kommunen. Ei pionerverksemd innan oppdrett, som legg stor vekt på arbeidsmiljø for tilsette og som har lagt ned mykje tid og ressursar i å fagutdanne sine tilsette. I dag er det ei høgkompetent verksemd, med stor trivnad og lågt sjukefråvær og ikkje minst jamn sysselsetting heile året. Verksemda har tilsette frå mange nasjonar, då dei , saman med anna næringsliv i Bømlo kommune, har opna dørene for kommunen sine nye landsmenn.

Frå 1993 og fram til i dag har Bremnes Seashore AS gjennomført over 20 prosjekt med fokus på kvalitet i samarbeid med Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og Skatte Funn. Total investering er på over 80 million kroner, der knappe 60 million er verksemda sine egne midlar. Frå 1993 og fram til og med 2010 har produksjonsutviklinga auka frå knappe 500 tonn gil 4000 tonn foredla laks.

Selskapet har hatt ei utvikling på omsetnaden frå litt over 200 million kroner i 2001 til knappe 1 milliard i 2010. Investeringsbudsjettet for 2011 er på knappe 150 million kroner.

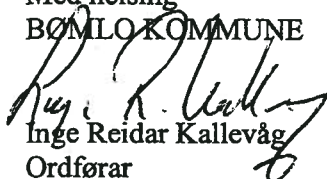
Som det kjem fram her, er Bremnes Seashore AS blant dei fremste i landet når det gjeld forskning, bearbeiding og teknologi. Selskapet har lang fartstid, og var blant dei aller første med konsesjonar i det aktuelle område som Hardangerfjordforskrifta nå omfattar.

Frå Bømlo kommune si side er det viktig å få fram at kommunen sjølvsagt støttar intensjonen med denne forskrifta. Det gjer også Bremnes Seashore. Selskapet arbeider hardt for meir miljøvenleg produksjon, og vil truleg i 2011 oppnå sertifisering som ASC verksemd (Aquaculture Stewardship Council). Det må likevel vera grunn til å stille spørsmål med innrikninga av denne forskrifta.

- Det er konkurransevidande at selskapsstruktur skal vera avgjerande i forhold til tal konsesjonar innafor regionen. Selskap som starta med oppdrett i regionen i 1960 står i fare for å verta pressa ut av selskap som har kome til dei siste åra og som har konsesjonsnummer som ikkje tilhøyrer regionen.
- Med så kraftig reduksjon i produksjonen som forskrifta legg opp til, må selskapet legge ned bearbeidsverksemda. Det betyr tap av mange arbeidsplassar, og avskrivning av store investeringar. Reduksjonen og uvissa gjer at store investeringar i laksepakkeri, foredlingsanlegg og nye oppdrettsanlegg vert lagt på is.
- Forskrifta tek ikkje omsyn til selskap som driv høg aktivitet innan forskning og utvikling, og som har høg fokus på meir miljøvenleg produksjon.

Det er ikkje motstand korkje frå Bremnes Seashore AS eller Bømlo kommunen når det gjeld intensjonen i Hardangerfjordskrifta. Men slik denne forskrifta er utforma, vil det få heilt urimelege konsekvensar – konsekvensar som neppe kan vera tilsikta. I det minste må ei slik forskrift vera gjenstand for inngående konsekvensutgreiing,

Med helsing
BØMLO KOMMUNE

Inge Reidar Kallevåg
Ordførar

Jondal kommune

Ordføreren

Vedlegg 3
- fjord - fjell - fonn -

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep

0032 OSLO

4 5
Jondal kommune
5627 JONDAL
Tlf.
Faks
e-post post@jondal.kommune.no
www.jondal.kommune.no
Org.nr 944 439 927
Bank 3450.07.08206
Sakshandsamar:
E-post jon.larsgard@jondal.kommune.no
Tlf. 53 66 95 02

Dykkar ref.
200601881- /CGR

Vår ref.
11/295-7 /JOL/11/1287

Arkiv:
N-634

Dato
23.03.2011

HØYRINGSUTTALE – HARDANGERFJORDFORSKRIFTA.

Viser til Dykkar brev av 16. februar 2011 der ein vert invitert til å koma med merknader til Utkast til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert verksemd i Hardangerfjorden.

Jondal kommune har vurdert saka og ønskjer å koma med følgjande synspunkt:

Formålet.

Ein sluttar seg til formålet med forskrifta som er å bidra til å sikra ei berekraftig utvikling av akvakulturnæringa i Hardangerfjorden. Dette omfattar forhold knytt til fiskehelse, omsynet til ville bestandar av laksefisk, og dermed heile det framtidige utviklingsgrunnlaget for næringa.

Ein merkar seg at taket på 50 000 tonn MTB i produksjonskapasitet i fjordsystemet, ikkje er ein del av denne høyringa. Bakgrunnen for dette taket er ønsket om å "frysa" produksjonskapasiteten på 2008-nivå. At Langenuen seinare, ut frå faglege vurderingar, er blitt inkludert i virkeområdet for forskrifta utan at taket vert heva, betyr i realiteten ein reduksjon i produksjonskapasitet.

Fordeling av biomassetaket.

Høyringsbrevet opnar for at næringa sjølv kan koma med forslag til korleis biomassetaket skal fordelast mellom oppdrettarane. Det vonar ein næringa vil koma med. Dersom departementet likevel endar opp med utforma regelverket for dette, meiner vi at ein bør sjå på fleire faktorar enn berre selskapsstorleik.

- Andel av totalproduksjonen innanfor virkeområdet for forskrifta. Ein del større oppdrettsselskap har og mesteparten av si verksemd knytt til virkeområdet for

forskrifta. Det bør takast omsyn til at desse vanskelegare kan kompensera for redusert produksjon med å flytta ut av Hardangerfjordbassenget.

- Ulike fordeling mellom produksjon og foredling mellom oppdrettarane. Dei med høg foredling vert ekstra hardt råka av reduksjonar fordi råstofftilgangen og kan verta begrensande. Sysselsetting målt pr konsesjon vil vera høgast for selskap med høg foredling, og dei vil bety mest for dei lokalsamfunna der dei er lokaliserte. Vi meiner slike selskap bør prioriterast.
- Ansiennitet bør tilgodesjåast.
- Ulik selskapsstruktur er avgjerande for korleis selskapa vert råka av reduksjonane, og selskapsform bør gjerast nøytral i høve til regelverket.

Uklårt kva forskrifta foreslår.

Det er skilnad på produksjonskapasitet etter gjevne konsesjonar og faktisk eller ståande produksjonskapasitet, på den måten at det i praksis ikkje vil vera mogeleg å fylla konsesjonskapasiteten til ei kvar tid. Dette skuldast t.d produksjonsyklusar der slaktemogen fisk vert erstatta av settefisk, brakkelegging eller flytting av produksjonskapasitet til lokalitetar utanfor Hardangerfjordbassenget for dei som og har lokalitetar der. Konsesjonsgjeven produksjonskapasitet vil difor alltid vera høgare enn den faktiske.

Dersom forskrifta skal forståast slik at det er den faktiske eller ståande biomassen som skal frysast/reducerast til 50 000 tonn, vil den foreslåtte avgrensinga innebera ein langt større reduksjon enn dette. For fleire selskap i vårt område vil ein slik reduksjon i konsesjon MTB utgjera ca. 60%, om ein reknar at tre konsesjonar vert skjerna og dei øvrige kan utnyttast med 25%. Med same utnyttinga av produksjonskapasiteten i konsesjonane som i dag, vil dette bety ein reduksjon i ståande biomasse med 40%. Konsekvensane av dette vil og vera store for lokalsamfunna, og ein støttar næringa sitt forslag om ei konsekvensutgreiing før endeleg vedtak vert vurdert.

Samarbeid om tiltak.

Det har i seinare tid kome fleire forskrifter som regulerer oppdrettsnæringa med sikte på bekjempe sjukdom og lakselus, og ivareta villfiskinteressene i området. I tillegg er det etablert eit pilotprosjekt for strakstiltak for å berga villfiskstammene i Hardangerfjorden i samarbeid mellom oppdrettsnæringa, villfiskinteressene, faginstansar, departement og kommunar. Samarbeidet for å betra miljøtilhøva i Hardangerfjorden har betra seg. Det er viktig å byggja vidare på dette, og å sjå heilskapen i alle tiltak som vert sett i verk.

Med helsing

Jon Larsgard
ordførar

Bankgiro 9019.07.01793
Sentralbord 77 60 35 30
Telefax 77 68 08 69
E-post: troms@nnn@nnn.no

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
11-832

Dato

21.3.2011

HØRING – FORSLAG TIL SÆRSKILTE TILTAK FOR AKVAKULTURRELATERT VIRKSOMHET I HARDANGERFJORDEN

NNN er sterkt kritisk til departementets fremlagte forslag til Hardangerfjordforskrift. Forbundet frykter at forskriften vil bidra til svært uheldige konsekvenser for nærings- og samfunnsutviklingen i regionen.

Etter forskriftene skal hver virksomhet få skjernet tre løyve som kan utnyttes 100 %, mens løyve utover dette kan utnyttes 25 %. Det vil i hovedsak ramme tre selskaper. En slik innretning vil svekke verdiskapningen og sysselsettingen i regionen.

Innretningen vil medføre at de som har fokus på bearbeidelse vil få for lite volum til å opprettholde og videreutvikle virksomheten. Flere lokaliteter må dermed legges ned og prosessdelen må reduseres med flere hundre arbeidsplasser. De som forslås hardest rammet, er også de som sysselsetter flest pr. konsesjon. Konsekvensene vil blant annet være at næringen må utstå investeringer for flere hundre millioner. De som blir hardest rammet er dessuten de som har investert i FoU og som har skapt "merkevarer".

NNN er av den mening at forskriften vil medføre at de selskapene som har investert mest innen videreforedling og sysselsetting, blir hardest rammet. Etter vår mening vil forslaget også bidra til å undergrave regjeringens intensjon om økt verdiskapning og sysselsetting i næringen.

Med vennlig hilsen
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Hans-Johan Dahl

Postadresse:
Postboks 6166
9291 Tromsø

Besøksadresse:
Skippergt. 41
9008 Tromsø

Telefon: +47 77603635
Telefaks: +47 77680869
E-post: troms@nnn.no

Internet:
www.nnn.no
Org.nr.: 971 103 647

	Vår dato 20.03.2011	Vår referanse 11/21142-2/FF - 008 ROKA
Vår saksbehandler Rolf Jørn Karlsen, tlf. 23 06 31 39	Deres dato 16.02.2011	Deres referanse 200601881- /CGR

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 dep.
0032 OSLO

Høringssvar- forslag til særskilte tiltak for akvakulturrelatert virksomhet i Hardangerfjorden

Fellesforbundet mener at konsekvensene av Hardangerfjordforskriften er så omfattende og dels uavklarte at de etter forbundets syn må konsekvensutredes før forskriften kan vedtas. Forslag til forskrift har flere både nærings- og samfunnsmessige konsekvenser en i dag ikke ser rekkevidden av. Forbundet har tidligere vist stor forståelse for at en ønsker en frys i produksjonen på 2008-nivå. Et slikt tiltak sammen med at det er innført tre nye forskrifter som i hovedsak omhandler Hardangerfjorden gjennom:

- PD forskriften som regulerer forhold omkring fiske sykdommen Pancreas Disease.
- Forskrift som regulerer lusegrenser og avlusningsforhold.
- Forskrift som regulerer forhold omkring sonevis brakklegging av lokaliteter.

Disse tiltakene burde en avvente effekten av før en går inn med nye reguleringer.

Fellesforbundet anser at konsekvensen av foreslått forskrift har som konsekvens en betydelig reduksjon i produksjonen med de konsekvenser det har for sysselsettingen både innen oppdrett og foredling. Det er derfor viktig at effekten av forslaget må være frys og ikke reduksjon. Forbundet mener også det er rimelig at en utvidelse av området til også å omfatte Langenuen må medføre at taket på tillatt produksjonsmengde økes i forhold til det utvidede området.

I følge Vestnorsk Havbrukslag så vil produksjonen falle med 30000 tonn biomasse med den nye forskriften. Konsekvensen er tap av eksportinntekter i overkant av 1 milliard fra og med 2014. Bortfall av inntekter og et stort antall arbeidsplasser og dermed tap av kompetanse både innen foredling og oppdrett, vil føre til betydelig redusert skatteinngang for kommunene.

Fellesforbundet er opptatt av bruk av føre var prinsippet, men mener at konsekvensene av Hardangerfjordforskriften er så store et en først må få belyst de samfunnsmessige konsekvensene først samtidig som en først må se effekten av de tiltakene som allerede er satt i verk.

Fellesforbundet ber på bakgrunn av dette at FGD utformer endelig forskrift slik at effekten blir en reell frys i forskriftens virkeområde. Det må i tillegg etableres konkrete kriterier for når forskriften kan oppheves.

Med vennlig hilsen
Fellesforbundet

Rolf Jørn Karlsen

Postmottak
Fellesforbundet
Postboks 9199 Grønland
0134 Oslo

post@fellesforbundet.no

Telefon
02306
Telefaks
23 06 31 01

Besøksadresse
Fellesforbundet
Lilletorget 1
Oslo

Foretaksregisteret
950956828
Bankkonto
9001 07 02673

www.fellesforbundet.no